

कार्ला, जि. पुणे येथे महाराष्ट्र पर्यटन
विकास महामंडळाच्या जागेवर चाणक्य
सेंटर फॉर एक्सलन्स उभारणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: टिडीएस : २०२३/०६/प्र.क्र.११४(भाग-३)/पर्यटन
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ०४ डिसेंबर, २०२३.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाच्या कार्ला, जि.पुणे येथील पर्यटक निवासाच्या परिसरातील एकूण ३८ एकर जागेपैकी ९ एकर जागेवर जागतिक दर्जाचे MICE सुविधा असलेले रिसॉर्ट 'चाणक्य सेंटर फॉर एक्सलन्स' उभारण्याबाबतचा महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

मा. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या उच्चाधिकार समितीच्या दि.१७/०४/२०२३ रोजी झालेल्या बैठकीतील शिफारशीनुसार व मा. मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.०१/०६/२०२३ रोजी झालेल्या शिखर समितीच्या बैठकीत मान्यता देण्यात आल्यानुसार कार्ला, जि. पुणे येथे महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाच्या सुमारे ३८ एकर जागेपैकी ९ एकर क्षेत्रामध्ये चाणक्य सेंटर फॉर एक्सलन्स या नावाने MICE and Capacity Building Centre उभारण्याच्या रू. ८५.०० कोटी रक्कमेच्या प्रस्तावास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर एक्सलन्स सेंटरमध्ये खालील सुविधांचा समावेश असेल:-

- MICE सुविधा- कन्व्हेन्शन हॉल/ प्रदर्शन हॉल
- साहसी क्रीडा व वॉटर पार्क
- टेन्ट सिटी
- चाणक्य प्रतिमा व संग्रहालय
- वेलनेस सेंटर

(Rs. in Cr.)

Sr.	Project components	Govt. fund	Private fund
१	२	३	४
A	New Component Development		
१.	Entrance Gate, Lobby, Souvenir shop, Ticket Counter (G+२)	२.२८	१८.३९
२.	Meeting, incentives, Conference & Exhibition (MICE)	३२.५३	-
३.	MICE Centre (G+१)	२३.२२	-
४.	Open Air Theatre (OAT) ७५० capacity	६.००	-

५.	MICE Administrative Building (G)	३.३२	-
६.	Chanakya Statue & Museum	४.४४	-
७.	Statue ४२ Feet Height	३.००	-
८.	Exhibition Hall Orientation Zone, Gaming Zone Merchandise Shops (floating capacity-५०)	१.४४	-
९.	Wellness/Spa/Fitness Centre	०.५०	३.८९
१०.	Adventure Park	०.५०	४.५०
११.	Shooting games wall climbing zipline nature trail, jungle walk, river crossing etc.	०.५०	-
१२.	Tent City	०.२५	१०.००
	Total	४०.५०	१८.३९
B.	Old Components Upgradation	९.८९	-
१.	Room Upgradation	५.६५	-
२.	Water Park & Boat Club Upgradation	२.०१	-
३.	Allied Works-(Bio digester, water harvesting etc)	०.२०	-
४.	Misc. Works- (Walls,roads,garden etc.)	२.०३	-
	Total	९.३९	-
	Total (A+B)	५०.३९	१८.३९
१.	Architect charges @ ३%	१.५१	०.५५
२.	Contingencies @ ३%	१.५१	०.५५
३.	GST @ १८%	९.०७	३.३१
४.	Grand Total including tax +charges	६२.००(७३%)	२३.०० (२७%)
	Total Project Cost (Govt. + Private)	८५.००	

३. सदर प्रकल्पाच्या एकूण रु. ८५.०० कोटी किंमतीपैकी स्तंभ क्र. ४ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे रु.२३.०० कोटी निधी खासगी व्यावसायिकांच्या सहभागातून उभारण्यात यावा.

४. “स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव” अंतर्गत दि.०५ डिसेंबर २०२२ रोजी मा. मंत्री, सांस्कृतिक कार्य विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली कोअर कमिटीच्या बैठकीमध्ये मान्यता देण्यात आल्यानुसार महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास चाणक्य सेंटर ऑफ एक्सलन्स, कार्ला, जि. पुणे साठी रु.२५.०० कोटी इतका निधी उपलब्ध करून देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर कामावरील रु. २५ कोटी खर्च “मागणी क्र. झेडडी-

०२,२२०५ कला व संस्कृती, १०२ कला व संस्कृती, (१३) स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव (१३) (०१) स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सवांतर्गत कार्यक्रम (कार्यक्रम) (२२०५ ३७३३),५०- इतर खर्च” या लेखाशीर्षाखाली सन २०२३-२४ च्या आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा. यासाठी मुख्य लेखाधिकारी पर्यटन संचालनालय, मुंबई यांना -आहरण व संवितरण अधिकारी व सहसंचालक, पर्यटन संचालनालय यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

५. उर्वरीत रु. ३७ कोटी निधी कामाची प्रगती विचारात घेऊन, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाकडून पूर्वी उपलब्ध करून दिलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्यानंतर मागणीनुसार टप्प्या टप्प्याने प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेअंतर्गत त्या त्या आर्थिक वर्षात उपलब्ध तरतुदीमधून वितरीत करण्यात येईल.

६. अटी व शर्ती :-

- १) उपरोक्त कामे दर्जेदार स्वरूपाची व्हावीत, याकरीता स्थापत्य विशारदांची (Theme Based Architect) नेमणूक करून प्रत्यक्ष कामे नामांकित कंत्राटदारांच्या माध्यमातून करण्यात यावीत व त्या कामांचे योग्य संनियंत्रण आणि गुणनियंत्रण करण्यात यावे.
- २) वितरीत केलेल्या निधीतून खर्च करताना वित्तीय नियमांचे आणि विविध नियमांतर्गत नेमून दिलेल्या कार्यपद्धतीचे पालन करण्यात यावे.
- ३) कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी. मंजूर अनुदानापेक्षा जादा खर्च झाल्यास त्याची जबाबदारी संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांची राहिल व जादा खर्चाप्रित्यर्थ जादा अनुदान उपलब्ध करून दिले जाणार नाही.
- ४) मंजूर तरतुदीतून करावयाचा खर्च वित्त विभागाच्या प्रचलित आदेशांनुसार करण्यात यावा व मंजूर कामे तात्काळ पूर्ण करावीत.
- ५) पर्यटन विभागाने उपलब्ध करून दिलेल्या निधीतून केलेल्या कामाच्या ठिकाणी सदर कामे पर्यटन विभागाने प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेअंतर्गत उपलब्ध करून दिलेल्या निधीमधून केली असल्याबाबतचे फलक लावण्यात यावेत.
- ६) ज्या संदर्भात निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे त्या प्रत्येक योजनेच्या संदर्भात वित्तीय अधिकाराच्या प्रत्यावर्तनानुसार सक्षम प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता घेणे आवश्यक आहे.
- ७) अशा प्रत्येक योजनेबाबत करावयाच्या बांधकामासंदर्भात अथवा खरेदीबाबत किंवा सेवा पुरवठा कराराबाबत वित्तीय नियमांप्रमाणे आवश्यक ती कार्यपद्धती पाळणे आवश्यक आहे. या संदर्भात शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-१००२/प्र.क्र.१५/कोषा-प्र ५, दि. ६ फेब्रुवारी, २००२ च्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन होईल याची खबरदारी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणेने घ्यावी. तसेच शासन निर्णय वित्त विभाग क्र.बीजीटी-१०.००/प्र.क्र.५६/२०००/वित्तीय सुधारणा, दिनांक १०.९.२००१ मधील उपाययोजनांची अंमलबजावणी तंतोतंतपणे करण्यात यावी.
- ८) तांत्रिक मान्यता विहित स्तरावर घेण्यात यावी.
- ९) योजनेत्तर स्वरूपाच्या कामासाठी (देखभाल/दुरुस्ती इ.) सदरची तरतूद उपयोगात आणली जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
- १०) सदर निधीतून करावयाच्या कामांची भौतिक प्रगती तसेच निधीतून होणाऱ्या खर्चाची मासिक विवरणपत्रे दर महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत पर्यटन संचालनालयामार्फत शासनास न चुकता

सादर करावीत. तसेच काम पूर्ण झाल्यानंतर पूर्णत्वाचा दाखला आणि निधीबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र न चुकता शासनास व पर्यटन संचालनालयास सादर करण्यात यावे.

११) उर्वरित निधीची मागणी करताना उपयोगिता प्रमाणपत्र व कामाची गुणनियंत्रण यंत्रणेद्वारे प्रत्यक्ष तपासणी करून कामाच्या गुणवत्तेबाबत व कामाच्या सद्यस्थितीबाबतचा प्रमाणित अहवाल (छायाचित्रांसह) शासनास सादर करण्यात यावा.

१२) सदर काम पूर्ण झाल्यानंतर सदर कामाच्या देखभालाची तसेच इतर अनुषंगिक कामांची जबाबदारी कार्यान्वयीन यंत्रणा व संबंधित संस्था यांची राहिल.

१३) काम पूर्ण झाल्यानंतर सदर पर्यटक सुविधा तात्काळ उपयोगात आणण्याच्या दृष्टीने काम सुरु असतानाच पूर्व नियोजन करावे.

०७. सदर निर्णयानुसार मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाची रक्कम त्यांनी संबंधित कोषागार कार्यालयात देयके सादर करून संबंधितांना वितरीत करण्यात यावी.

०८. प्रमाणित करण्यात येते की, वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२.०४.२०२३ अन्वये देण्यात आलेल्या सूचनेनुसार व अधिकाराच्या मर्यादेत सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत असून वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२.०४.२०२३ परिशिष्टामधील तपासणीसूची बाबींची व अटींची पूर्तता करण्यात आली आहे.

०९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध असून, त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२३१२०४१२४८०८०६२३ आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(मदन सोंडे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
३. मा. मंत्री (पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
४. मा. मंत्री (सांस्कृतिक कार्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
५. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. प्रधान सचिव (सांस्कृतिक कार्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
७. सचिव (पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
८. जिल्हाधिकारी, पुणे
९. संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१०. संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, मुंबई
११. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
१२. महालेखापाल, महाराष्ट्र - १, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई..
१३. महालेखापाल - (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य , मुंबई.
१४. अवर सचिव (सांस्कृतिक कार्य-४), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. निवड नस्ती, कार्यासन-पर्यटन.